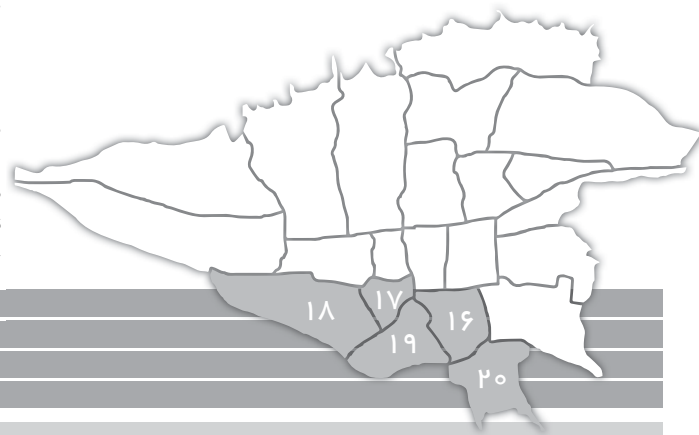

۳۸ سال چشمم به در بود، مادر!

در صورت نجیب و رنج کشیده مادر غم و خستگی سنگینی نشسته است. ناصرش برگشته، ولی تا وقتی پنهان از چشم همه یک دل سیر با پسرک خوش خنده خوشرویش اختلاط نکند، دلش آرام نمی گیرد... صفحه ۱۳

■ چهارشنبه
■ ۸ بهمن ۱۳۹۹
■ سال شانزدهم / شماره ۷۸۸
■ ۱۶ صفحه

مدیر فرهنگی منطقه ۱۶ خبر داد

افتتاح بوستان دوچرخه در فرهنگسرای بهمن

صفحه ۲

عکس: رضا نیکانام

این جوان ساکن محله گلچین هدستگاه طراحی کرده
که در انباری خانه اش خاک می خورند

ابداعات در انباری

دلش شکسته و رغبت چندانی برای رفتن به سمت انباری خانه اش ندارد. قدم هایش را با تردید برمی دارد چون می داند که به محض دیدن دستگاهی که برای ساخت آن خون دل خورده، پول توجیبی هایش را خرج کرده، شب بیداری کشیده و با هزاران امید و آرزو به ثبت اختراع رسانده، حال دلش دگرگون می شود...

صفحه ۵

گفت و گو با دکتر «علیرضا شریفی یزدی» جامعه شناس
در باره پدیده مهاجرت پذیری و حاشیه نشینی در جنوب تهران

راه نجاتی جز تمرکززدایی نداریم

قرن جدید پشت درایستاده و برای آمدن لحظه شماری می کند. باید دید که در آستانه قرن ۱۴، شهر و محله مان چه وضعیتی پیدا خواهد کرد. از آنجایی که یکی از مسائل مهم اجتماعی وقوع پدیده...

صفحه ۱۰

۱۸۱۹

جهت کسب اطلاعات بیشتر و سفارش آگهی
یا نزدیکترین دفتر قبول آگهی تماس بگیرید

شرح در صفحه ۱۵

با تبلیغات در هلمشهرای

درست به هدف بزنید

ساکنان مناطق ۱۷ و ۱۸ به جای طی مسافت زیاد، در دل محله‌های‌شان به مترو دسترسی داشته باشند.

اجرای برنامه‌های اصولی

حالا که فضایی ۹۹ کیلومتری با عرض ۳۰ متر در دل محله‌های مناطق ۱۷ و ۱۸ آزاد شده و دست مسئولان برای افزایش سرانه‌ها و امکانات جنوب غرب تهران باز شده است، باید برنامه‌ریزی اصولی برای استفاده بهینه از این فضا انجام شود. در این مسیر باید سرانه‌های متعددی که نیاز شهروندان است ایجاد و از ساخت امکاناتی که در این مناطق بی‌شمار است، پرهیز شود.

به‌عنوان مثال بازارچه‌هایی در این مسیر ساخته شود تا بانوان سرپرست خانوار، به‌ویژه یافتگان اعتیاد، هنرمندان و دستفروشان به عرضه محصولات و دست‌سازهای خودشان بپردازند. در این صورت از این اقشار حمایت می‌شود.

و می‌توانند مخارج زندگی‌شان را تأمین کنند و حمایت از آنها مقطعی و به مناسبت‌های خاصی از سال محدود نخواهد شد.

توجه به درخواست‌های مردمی

برای طراحی پروژه شارباغ که به دلیل مصادف شدن مراسم کلتگرزنی آن با شهادت دخت گرامی پیامبر مکرم اسلام(ص) به شارباغ حضرت فاطمه‌الزهر(اس) تغییر نام داد، از مشارکت شهروندان برای استفاده از طرح‌های آنها استفاده شده است. مسابقه طراحی

ماکت طرح شارباغ

علی حبیبی
شهروند

حسن(ع)، آذری و یافت‌آباد اجرا می‌شود و بخش دوم نیز با ۴۲ هزار و ۱۶۰ مترمربع در منطقه ۱۸، حد فاصل بوستان پازنده خرداد و خیابان آیت‌الله طالقانی یعنی محله‌های تولیددارو، شمشیری، سرآسیاب مهرآباد، امام‌خمینی(ره)، فتح و هفده شهپور اجرا می‌شود و در نهایت قبل از ورودره کن به پایان می‌رسد.

راه‌اندازی ۲۳ کلاه(کیوسک) فرهنگی

هنوز جزئیات امکاناتی که قرار است در این مسیر ساخته شود اعلام نشده، ولی شامل بخش‌های فرهنگی، تفریحی، گردشگری و تجاری است و در همه آنها به موضوع تفریحی و فضای سبز تأکید شده است. با این وجود مسئولان شهری

برای اجرای فعالیت‌هایی همچون دوچرخه‌سواری و پیاده‌روی برنامه‌ریزی کرده‌اند و قرار شده در این طرح ۲۳ کیوسک یا کلاه فرهنگی ساخته شود که از آنها به‌عنوان ایستگاه دوچرخه، موزه، مراکز فرهنگی، فضای تجاری، مراکز مخصوص بانوان و... استفاده خواهد شد. این کیوسک‌ها در فضای سبز طراحی و ساخته می‌شود و این طرح در محدوده آستان مقدس امامزاده حسن(ع) مطابق با فضای معنوی آن خواهد بود. پروژه شارباغ حضرت فاطمه‌الزهر(اس) از منحصربه‌فردترین پروژه‌های شهری در جنوب تهران است که ضمن افزایش سرانه‌های شهری سبب کاهش آسیب‌های اجتماعی به‌خصوص معاندان متجاهر در این بخش‌ها خواهد شد.

به تعهدات‌مان عمل می‌کنیم

بدون شک تا زمانی که مسئولان دولتی و شرکت راه‌ان در اجرای این طرح با شهرداری تهران همکاری نمی‌کردند، معضلات فضای فوقانی تونل راه‌ان به قوت خود باقی می‌ماند و ساکنان این محدوده را با چالش‌های بزرگی روبه‌رو می‌کرد، چراکه این بخش‌ها پس از زیرزمینی شدن خط آهن تهران- تبریز به فضای بی‌دفاع شهری تبدیل شده بودند. خرید و فروش موادمخدر و حضور معتادان، کارت‌ن‌خواه‌ها، سارقان و ارادل و آوایش در این محدوده، اهالی را با معضلات زیادی مواجه کرده بود. شهردار تهران هم با اشاره به همکاری مسئولان شرکت راه‌ان برای اجرای طرح شارباغ حضرت فاطمه‌الزهر(اس) گفت: «مدیر شرکت راه‌ان تشکر می‌کنم که با دست باز این کار را دنبال کرد. ما هم به تعهدات خود عمل می‌کنیم و ایمن‌سازی مسیر زیر و استفاده از ظرفیت پارکینگ‌های پیش‌بینی شده در دستور کار است.» دکتر حاجانی این مسیر را یکی از بزرگ‌ترین محورهای طراحی شهری دانست که تأثیر خود را روی پلاک‌های مجاور یعنی محله‌ها و مناطق اطراف نشان خواهد داد.

درخواست اهالی مناطق ۱۷ و ۱۸ از مدیران شهری

نیازهای محلی را در «شارباغ» ببینید

فرهاد کنکاش

حضور معاون اول رئیس‌جمهور و شهردار تهران در مراسم کلتگرزنی طرح «شارباغ حضرت فاطمه‌الزهر(اس)» حجت را بر همگان تمام کرد و دیگر دغدغه‌ای برای اجرای این طرح باقی نگذاشت. پس از زیرزمینی شدن خط آهن تهران- تبریز و تردد قطارها در تونلی به طول حدود ۹ کیلومتر، فضای فوقانی این تونل بدون استفاده باقی مانده و ساکنان مناطق ۱۷ و ۱۸ به‌خصوص خانواده‌های ساکن لب خط را با مشکلات عدیده‌ای مواجه کرده بود. مسئولان شهرداری برای ساماندهی این فضای خاکی که مدت‌ها به حال خود رها شده بود آستین همت بالا زدند، اما از آنجا که این زمین متعلق به شرکت راه‌ان بود با محدودیت‌هایی مواجه بودند تا اینکه «اسحاق جهانگیری» معاون اول رئیس‌جمهور و «پیروز حاجانی» شهردار تهران با حضور در جنوب غرب پایتخت، کلتگ عملیات بازآفرینی فضای فوقانی تونل راه‌ان تهران - تبریز را به زمین زدند و تفاهمنامه‌ای بین شهرداری تهران و شرکت راه‌ان منعقد شد تا شهرداری از این فضا به نفع مردم استفاده کند. ▶

فرصت بی‌نظیر برای افزایش امکانات

فرصت خیلی خوبی برای مناطق ۱۷ و ۱۸ پیش آمده تا به محل‌های گردشگری و تفریحی آنها اضافه شود. در دل محله‌های این مناطق به‌خصوص منطقه ۱۷ جایی برای ساخت پارک‌ها، بازارهای

تربار، مراکز تجاری، زمین‌های ورزشی و... وجود نداشت و اگر مسئولان می‌خواستند چنین امکاناتی فراهم کنند، باید ساختمان‌هایی را خریداری و تخریب می‌کردند. بدون شک این کارها هزینه زیادی داشت و ممکن بود افرادی که خانه‌های‌شان در طرح‌های شهری قرار می‌گرفت، با رغبت کمی اقدام به واگذاری املاک‌شان به مسئولان شهری می‌کردند.

حالا که خط آهن تهران- تبریز زیرزمینی شده و فضای بالایی آن بی‌استفاده مانده، می‌توان در آن تجهیزات و امکانات شهری متعددی ساخت.

فرهاد حبیبی
شهروند

است. بدون شک در قسمت فوقانی تونل قطار طرح‌های زیادی اجرا خواهد شد که به رف نیازهای محله‌هایی که لب خط قرار داشتند کمک شایانی می‌کند. به نظر من بهتر است این همکاری

برای استفاده بهینه از تونل هم گسترش یابد. در این تونل ۴ ریل وجود دارد که فقط از ۲ ریل برای حرکت قطارهای تهران- تبریز استفاده می‌شود. از ۲ خط باقیمانده می‌توان برای بهره‌برداری از خطوط مترو استفاده کرد تا

ساکنان محله‌های مختلفی مثل باغ خزانه، مقدم، آذری و یافت‌آباد، سال‌ها با معضل آلودگی صوتی قطارها و مشکلاتی که معمولاً در لب خط دیده می‌شود دست به گریبان بودند. خوشبختانه با زیرزمینی شدن خط آهن تهران- تبریز، بخش زیادی از این معضلات رفع شده و از همه مهم‌تر، دسترسی آنها به محله‌های دیگر راحت‌تر شده است، چون پیش از این مجبور به طی مسافت زیاد یا استفاده از زیرگذرهای تاریک و خطرآفرین بودند. به نظر من بهتر است از ساکنان همین محله‌ها نظرسنجی شود و خودشان اعلام کنند که بهتر است در بخش‌های

شهرباغ ۹ کیلومتری

پروژه «شارباغ» حضرت فاطمه‌الزهر(اس)» یکی از طرح‌های مهم مدیریت شهری پایتخت است که علاوه بر تأثیرات مثبت فرهنگی در مناطق کمتربرخوردار منجر به رونق گردشگری شهری خواهد شد. این پروژه پس از انتقال خط راه‌ان تهران - تبریز به زیر زمین روی بام این تونل در محدوده‌ای به طول تقریبی ۹ کیلومتر از میدان شش‌های مدافع حرم تا درمرد کن اجرا می‌شود. این پروژه در راستای شعار «تهران، شهری برای همه» و برای کاهش شکاف اجتماعی و حرکت به سوی افزایش سرانه‌های فرهنگی و رفاهی مناطق ۹، ۱۷ و ۱۸ اجرا می‌شود و شامل گستره‌های «فرهنگی، تفریحی»، «گردشگری، تفریحی» و «تجاری، تفریحی» از ۹۱ درصد فضای سبز و باز در این مناطق خواهد بود. به گفته معاون اول رئیس‌جمهور، وجه تسمیه شارباغ از «شهر باغ» گرفته شده و در محلی اجرا می‌شود که به لب خط معروف بود و عبور قطر در ساعات مختلف روز، مزاحمت برای شهروندان ایجاد می‌کرد. جهانگیری اجرای این طرح را از درخواست‌های شهروندان به‌خصوص ساکنان این محله‌ها عنوان کرد.

این جوان ساکن محله گلچین ۵ دستگاه طراحی کرده که در انباری خانه‌اش خاک می‌خورند

ابداعات در انباری

ایوبزر چهل امیرانی

دلش شکسته و رغبت چندانی برای رفتن به سمت انباری خانه‌اش ندارد. قدم‌هایش را با تردید برمی‌دارد چون می‌داند که به محض دیدن دست‌گذاری که برای ساخت آن خون دل خورده، پول توجیبی‌هایش را خرج کرده، شب بیداری کشیده و با هزاران امید و آرزو به ثبت اختراع رسانده، حال دلش دگرگون می‌شود. با این وجود درخواستش ما را رد نمی‌کند و در انباری را باز می‌کند. بین وسایل، دستگاهی را بیرون می‌کشد، اما به یکباره در جای خود می‌خکوب می‌شود. یکی از پایه‌های دستگاه شکسته و همین عامل باعث می‌شود

دل و دماغی برای عکس گرفتن از دستگاهش در چنین وضعی باقی نماند. می‌خواهد به عکس‌های قدیمی و گواهی ثبت اختراع این دستگاه و دستگاه‌های دیگرش اکتفا کنیم. «مهدی الهیار» یکی از ده‌ها جوان مبتکری است که حمایتی از او برای تولید انبوه دستگاه هایش در دستگاه هایش کنارتیافته و در کنار ثبت اختراعات، مقاله‌های مختلفی به جشنواره‌ها ارائه دهد. مراکز پژوهشی سازمان مختلف هم مثل وزارت دفاع و تحقیقات بسیج استان تهران ۵ گواهی ثبت اختراع در حوزه‌های مختلف خوروسازی، پزشکی و کشاورزی دارد.

جلوگیری از هدررفت آب

سال ۱۳۸۴ زمانی که ۲۱ سال داشت، نخستین دستگاه ابداعی خود را ساخت. وقتی به روستاها و اطراف شهر می‌رفت زحمت زیاد کشاورزان و باغبان‌ها را برای آبیاری مزارع و باغ‌ها می‌دید، اما احساس می‌کرد بعضی از گیاهان و درختان آبیاری مناسبی نمی‌شوند و آب زیادی هم هدر می‌رود. به دنبال راهی بود تا باغبان‌ها برای آبیاری درختان و گیاهان به زحمت نیفتند و آب هم هدر نرود. طراحی‌هایش را شروع کرد که نتیجه آن ساخت دستگاهی برای آبیاری خودکار مزارع و باغ‌ها بود. این دستگاه با عنوان «استفاده از شنواری قطع و وصل آب برای آبیاری خودکار و جلوگیری از سرریز شدن مخازن آب» در قوه قضاییه ثبت اختراع و به تأیید سازمان جهاد کشاورزی رسید. این دستگاه توانایی انتقال خودکار آب به پای درختان در زمانی مشخص را دارد و با توجه به سنسورهای که الهیار در آن تعبیه کرده، رطوبت خاک را می‌سنجد تا پس از رسیدن به حدنصاب، آبیاری درختان به‌صورت خودکار قطع شود. دستگاهی که رتبه اول را برای او در جشنواره دانشجویی به ارمغان آورد. الهیار بین سال‌های ۱۳۸۵ تا ۱۳۸۶ توانست ۳ طرح خود را ثبت ملی کند. ابتدا طرح ساخت دستگاه جک اتوماتیک را ساخت که قابلیت استفاده در همه خودروها را داشت. دستگاهی که خودرو را با فشردن یک دکمه از زمین بلند و در فاصله‌های دلخواه نگه می‌دارد. الهیار نخستین شکست روحی خود را در همین زمان خورد. با وجود ثبت طرحش، حمایتی از او برای ساخت دستگاه نشد و سال‌ها بعد نمونه مشابه دستگاهش را در چین برای استفاده در خودروهای نظامی دید.

پیشنهادهای همکاری از کشورهای مختلف دارم

آقامهدی دست از تلاش برنداشت و دستگاه دیگری طراحی کرد که مخصوص آبیاری خودکار گلخانه‌های کوچک بود. این دستگاه با کنترل بهینه رطوبت محیط و خاک، اقدام به پاشیدن خودکار آب می‌کرد. ایده دیگر او که به ثبت رسید، ساخت خودرویی است که با نیروی محرکه باد حرکت می‌کند. در این طرح، موتور خودرو حذف شده و خودرو در شارژ اولیه می‌تواند بین ۸۰ تا ۱۲۰ کیلومتر حرکت کند. ضمن اینکه در طول حرکت باد را ذخیره کرده و می‌تواند به راه خود ادامه دهد. دستگاه احیای قلبی و ریوی که سال ۱۳۸۷ طراحی کرد و ساخت، امید او را برای رسیدن به آرزوهایش بیشتر کرد،

بیبگر مشکلات اهالی

مهدی الهیار از سال ۱۳۸۹ در معاونت فنی و عمرانی شهرداری منطقه ۱۷ مشغول به کار شده است. می‌گوید: «فعالیت‌های ما در این معاونت منطقه‌ای است و به همه محله‌ها توجه یکسانی داریم. با این وجود، به‌عنوان یک شهروند ساکن در محله گلچین اگر نقضی در محله‌ها ببینم، مثل بقیه از طریق سامانه ۱۳۷ پیگیری می‌کنم. همچنین به هم‌محله‌ای‌ها برای پیگیری درخواست‌هایشان راهنمایی می‌دهم، چون کانال‌های ارتباطی با مسئولان برای بیان مشکلات و نیازهای شهری را می‌شناسم.»

مراکز علمی در محله می‌خواهیم

سرن به تحصیل، اختراع، کار و زندگی‌اش گرم بوده و همین موضوع باعث شده ساکنان محله گلچین از فعالیت‌های پژوهشی و تحقیقاتی‌اش بی‌خبر باشند. مهدی الهیار امکانات منطقه ۱۷ را در رشته‌های علمی و فرهنگی محدود می‌داند، اما معتقد است مسئولان شهری برای ساخت و تجهیز مراکز ورزشی فعالیت‌های زیادی انجام داده‌اند، به‌طوری‌که ورزشکاران مجبور نیستند برای استفاده از امکانات ورزشی به مناطق دیگر بروند. او می‌گوید: «افراد زیادی را در این منطقه می‌شناسم که تحصیلات بالایی دارند و رتبه‌های خوبی از المپیادهای علمی و پزشکی دریافت کرده‌اند، اما استفاده بهینه‌ای از آنها نشده است.»

گزارشی از دورهمی
هفتگی شاعران
آذری زبان در سرای
محله خانی آبادنو

یاشاسین شاعران مهر

زهرای بلندی

سال‌های زیادی است که دست به قلم هستند و شعر می‌سرایند. خود را عاشق اهل بیت(ع) می‌دانند و بیشتر اشعارشان آیینی و به زبان آذری سروده شده است. صحبت از اعضای انجمن شعری مهر است که پس از سال‌ها شعرخوانی در انجمن‌های شعر و هیئت‌های مختلف شهر، از ۲۰سال پیش با مشارکت یکدیگر این انجمن را در منطقه ۱۹ راه‌اندازی کرده‌اند. چنین انجمنی نه تنها برای ساکنان علاقه‌مند به اشعار آیینی و عاشورایی منطقه ۱۹، بلکه برای علاقه‌مندان دیگر مناطق شهر هم فضایی صمیمانه ایجاد کرده است. برای آشنایی بیشتر با این گروه در یکی از جلسات شعرخوانی همراه‌شان شدیم.

فعالیت انجمن شعری مهر برای نخستین بار سال ۱۳۹۷ در فرهنگسرای مهر آغاز شد و از یک سال قبل به سرای محلله خانی‌آباد نو انتقال پیدا کرده است. شاعران منطقه ۱۹ و برخی مناطق دیگر هفته‌ای یکبار در یکی از کلاس‌های سرای محلله خانی‌آباد نو دور هم جمع می‌شوند تا ضمن خواندن شعر، برای رفع ایرادها به یکدیگر کمک کنند. ساعت ۶ عصر گذشته، با حساسی سرانگشتی حدود ۲۰ نفر در شب شعر حضور یافته‌اند. پیشکسوتان در بالای کلاس و شاعران جوان‌تر نزدیک در ورودی نشست‌ه‌اند. «عزت‌الله شریفی» دبیر انجمن شعری مهر که در جریان جزئیات شکل‌گیری انجمن است، با اشاره به اینکه تشکیل این انجمن حاصل زحمات همه اعضای حاضر است، می‌گوید: «منطقه ۱۹ انجمن شعری نداشت و ما مجبور بودیم برای خواندن شعر و رفع ایرادهای آن در انجمن‌های دیگر مناطق شهر شرکت کنیم.» «صالتا اردبیلی هستم و از سال ۱۳۶۰ با شاعران آیینی همچون حاج شعر در منطقه ۱۹ اقدام کردیم.» این شاعر آیینی آذری‌زبان و مداح ۶۶ساله ساکن محلله خانی‌آبادنو که سال ۱۳۹۱ و ۱۳۹۶ در

عزت‌الله شریفی
دبیر انجمن شعری مهر

حسن آخوندی
شاعر

عزیز مویوری
عضو قدیمی

اردبیل و کردستان به‌عنوان شاعر برتر انتخاب شده و به مدت ۴سال در کنگره بین‌المللی ارومیه حضور داشته است، می‌گوید: «سال‌هاست در این جمع حضور دارم و اعضای این انجمن به بهترین رفقایم تبدیل شده‌اند. با کمک‌های آنها از شعرهایم در ۴ کتاب استفاده شده و تاکنون بیشتر از ۲۵۰ شعر بلند سروده‌ام و در تلاشم آنها را به‌زودی به چاپ برسانم.»

«حسن آخوندی» یکی دیگر از شاعران آیینی

پیشکسوت این انجمن است که با تأیید

صحبت‌های شریفی می‌گوید: «مهم‌ترین مزیت شکل‌گیری چنین انجمنی در منطقه این است که می‌توانیم در اینجا شاعران خوب منطقه در ملاقات کنیم و از سبوی دیگر با دعوت از چهره‌های برجسته دانش خود و دیگر شاعران منطقه را ارتقا دهیم.» شاعر ۶۴ساله ساکن محلله خانی‌آباد نو که در سال‌های ۱۳۹۰، ۱۳۹۱ و ۱۳۹۶ به‌عنوان برگزیده ادبی انتخاب شده است، با اشاره به اینکه در روزهای همه‌گیری کرونا هم با رعایت نکات بهداشتی هفته‌ای یکبار دور هم جمع می‌شوند، می‌گوید: «سال ۱۳۹۲ کتاب شعرم با نام دلباختگان منتشر شد و همه موفقیت‌هایم را مدیون این جمع هستم.» «عزیز مویوری» یکی دیگر از اعضای قدیمی این گروه و ساکن محلله عبدالآباد است که وقتی از او می‌خواهیم تا درباره حضورش در این گروه صحبت کند، می‌گوید: «صالتا اردبیلی هستم و از سال ۱۳۶۰ با شاعران آیینی همچون حاج شعر در منطقه ۱۹ اقدام کردیم.» این شاعر آیینی آذری‌زبان و مداح ۶۶ساله ساکن محلله خانی‌آبادنو که سال ۱۳۹۱ و ۱۳۹۶ در

رشد ادبی در انجمن شعر محلی

اشعارشان را نوبتی دکلمه می‌کنند و بعد از پایان، شعرهای‌شان مورد نقد قرار می‌گیرد. بیشتر شرکت‌کنندگان هم شاعرند و هم نوحه‌سرا. صدای‌شان رسا و تأثیرگذار است و لهجه آذری در آوایشان وجود دارد. «محمد پیری» ساکن ۳ساله محلله نعمت‌آباد جزو مداحان پیشکسوت این جمع است. این نظامی و جانباز ۴۵درصد دفاع‌مقدس با اشاره به می‌گوید: «علاوه بر حضور هفتگی در این انجمن با اعضای گروه ارتباط صمیمانه‌ای دارم و پیش از کرونا در هیئت‌های مناطق مختلف شهر مدام آنها را ملاقات می‌کردم.»

مهدی پیری
ساکن ۳ساله محلله نعمت‌آباد

روی کاغذ می‌نوشتیم. این روزها ضمن سرودن شعر آنها را به شکل نوحه در بسیاری از هیئت‌های مذهبی می‌خوانم و برای نقد شعرهایم در این انجمن حضور پیدا می‌کنم.»

«غفار علیزاده» متخلص به «غریب» ساکن ۶۲ساله محلله عبدالآباد است. او با اشاره به اینکه حدود ۵۰سال در هیئت‌های مذهبی مداحی کرده است، می‌گوید: «صالتم سه یکی از روستاهای استان اردبیل برمی‌گردد. از کودکی عاشق شعر و مداحی بودم و به‌صورت مستمر در مساجد حضور پیدا می‌کردم. دوره‌ای در این زمینه ندیده‌ام و استادی نداشتم و در هیئت‌های متعدد مذهبی و انجمن‌های شعر رشد کردم.»

«عباس محمدی» ساکن ۶۶ساله محلله عبدالآباد با اشاره به اینکه از کودکی به مطالعه کتاب‌های شعر علاقه داشته، می‌گوید: «از ۲۰سال پیش به‌صورت جدی سرودن شعر را شروع کردم. آن روزها شعرم ایرادهای زیادی داشت، اما به لطف یکی از استادان در انجمن‌های ادبی شرکت کردم و با رفع ایرادها به زبان فارسی و آذری تاکنون ۷۰-۸۰ بیت شعر سروده‌ام.»

حضور در انجمن‌ها، چاپ کتاب شعر

ارتباط صمیمانه همه اعضای انجمن با پیشکسوتان شعر و ادب رنگ و بوی خاصی به مجلس بخشیده است. «مهدی فضلی» شاعر ۳۹ساله ساکن محلله شریعتی جنوبی یکی از این افراد است که از کودکی به سرودن اشعار آیینی علاقه داشته و از سال ۱۳۹۱ بعد از آشنایی با آخوندی، در محافل ادبی و انجمن‌های شعر شرکت می‌کند. او با اشاره به اینکه تاکنون بیش از هزار بیت شعر عاشورایی به زبان آذری و فارسی سروده است، می‌گوید: «ضمن خواندن اشعار در هیئت‌های مذهبی برای ارتقای سواد ادبی خودم در این انجمن و انجمن‌های ادبی مناطق دیگر شرکت می‌کنم.»

«جبرئیل جعفرپور» متخلص به «صبا» شاعر غزلسرای ۵۱ساله‌ای است که با یک جبهه شیرینی وارد کلاس شده و از چاپ کتابش که ۱۰روز پیش منتشر شده خبر می‌دهد. شاعر اردبیلی ساکن محلله عبدالآباد با اشاره به اینکه از سال ۱۳۸۶ فعالیت ادبی‌اش را در انجمن‌های مختلف شروع کرده است، می‌گوید: «در هیئت‌ها و انجمن‌های ادبی مناطق مختلف شهر حضور پیدا می‌کنم و شعرهایی را که به زبان آذری سروده‌ام، می‌خوانم و بسا استفاده از راهنمایی‌های این دوستان برای ارتقای کیفیت شعرهایم تلاش می‌کنم.»

«فرهاد حیدری» جوانی که اصلتش به شهر زنجان برمی‌گردد و ساکن محلله جوادیه است در ادامه صحبت‌های دوستانش می‌گوید: «پیش از ۳۰سال است که استاد آخوندی را می‌شناسم

فرهاد حیدری
ساکن محلله جوادیه

و حضور در انجمنی که او و دیگر بزرگان شعر آیینی و عاشورایی راه‌اندازی کرده‌اند برای من افتخار بزرگی است.» این مداح و شاعر آیینی و غزلسرا می‌گوید: «کتاب شعر مستقل ندارم، اما تاکنون در مجموعه‌های مختلف شعرهایم چاپ شده و در کنگره شعرهای عاشورایی در سال‌های ۱۳۹۱ و ۱۳۹۲ مقام برتر را کسب کرده‌ام.»

عکس رضا نوراله

محرومیت‌زدایی
از کوره‌پزخانه‌ها به روایت
اعضای گروه جهادی شهرداری
منطقه ۱۸

چشم امید بچه‌ها به شماس

مریم قاسمی

ساکنان کوره‌پزخانه‌های شمس‌آباد از پله‌های گلی بالا و پایین می‌روند. بعضی با لباس‌های محلی و برخی نیز با پوشش معمولی، نگاه ما را به سمت خود جلب می‌کنند. هرکسی مشغول کاری است. بانوان کارهای ساده‌تر و آقایان کارهای سنگین‌تر را انجام می‌دهند. کودکان و نوجوانان هم از قافله عقب نمانده و عصای دست خانواده شده‌اند. با اینکه وضعیت اقتصادی در آمد مناسبی ندارند به استقبال‌مان می‌آیند و رسم مهمان‌نوازی را خوب به‌جا می‌آورند. در فضای چند هزار متری کوره‌پزخانه‌ها که قدم می‌زنیم نرمی خاک را زیر پای‌مان احساس می‌کنیم. همین خاکی که منبع رزق و روزی این اقشار شده تا بتوانند لقمه نانی حلال به دست بیاورند و سر یک سفره بنشینند. در اینجا امکانات زیر صفر است. بعضی خانه‌ها حتی از داشتن حمام و سرویس بهداشتی مناسب محروم است و خانواده‌ها برای شست‌وشو و استحمام با مشکلات زیادی روبه‌رویند. از وضعیت تحمیلی بچه‌های کوره‌پزخانه‌ها که بخواهیم صحبت کنیم باید به ترک تحصیل اجباری بعضی از آنها و اشتغال در کارگاه‌ها و ازدواج زودهنگام دختران اشاره کنیم. همه این مسائل باعث شده تا گروه جهادی ناحیه ۷ شهرداری منطقه ۱۸، برحسب وظیفه انسانی و تعهدی که نسبت به خدمت‌رسانی به نقاط محروم دارد با به میدان بگذارد و داوطلبانه به کمک ساکنان کوره‌پزخانه‌ها بیاید.

«محمد رحمانی» رئیس اداره شهرسازی ناحیه ۷ منطقه ۱۸ که یکی از اعضای فعال گروه جهادی است، می‌گوید: «وقتی که با رفتار محبت‌آمیز ساکنان کوره‌پزخانه‌ها مواجه و متوجه می‌شویمکه از حضورمان خوشحال می‌شوند، احساس خوبی پیدا می‌کنیم که قابل وصف نیست.»

محمد رحمانی
رئیس اداره شهرسازی ناحیه ۷ منطقه ۱۸

رحمانی می‌گوید که ساکنان کوره‌های آجرپزی شمس‌آباد افراد قانع و آبرومندی هستند و از کسی توقعی ندارند. بارها اتفاق افتاده که بسته‌های بهداشتی

و ارزاق مورد نیازشان را آورده‌ایم، اما به دستا نمان نگاه نکرده‌اند و با اندک داشته‌های خود مثل چای و آب از گروه جهادی پذیرایی کرده‌اند.

«کرم عزیزی‌منش» مدیراجتماعی ناحیه ۷ شهرداری منطقه ۱۸ نیز که در این کار خیر مشارکت دارد، می‌گوید: «در بین بچه‌هایی که در کوره‌پزخانه‌ها زندگی می‌کنند استعدادهایی وجود دارد که گمنام مانده‌اند. یکی از برنامه‌های اداره اجتماعی، اجرای برنامه‌های متنوع ورزشی، فرهنگی و هنری است تا این استعدادها کشف می‌کنند، می‌گویند: «هدف از این کار خدمت به نیازمندان و خانواده‌های ضعیف و کم درآمد است و فرقی نمی‌کند که در لباس خادمان شهرداری

باشیم یا گروه جهادی. این گروه به ابتکار شهرداری ناحیه ۷ تشکیل شد و توانستیم ارتباط خوبی با ساکنان کوره‌پزخانه‌های شمس‌آباد برقرار کنیم، موضوعی که تا امروز نداشتیم. اما کم‌تر اتفاق می‌افتاد. اکنون ساکنان روستاها و کوره‌پزخانه‌ها با روی باز از عوامل شهرداری استقبال می‌کنند، چراکه می‌دانند هر بار با آمدن اعضای گروه جهادی گروای از مشکلات‌شان باز می‌شود.»

اعضای گروه جهادی ناحیه ۷، شامل شهردار و مدیران اداره اجتماعی، فنی و ترافیک، شهرسازی، سامانه ۱۳۷ و... است که در طول سال، به‌طور مرتب به محل زندگی خانواده‌های ساکن در کوره‌پزخانه‌ها مراجعه و برای حل مسائل آنها چاره‌جویی می‌کنند.

«امیر محمدی» به شرایط سخت زندگی این اقشار اشاره می‌کند و می‌گوید: «غلب ساکنان کوره‌های آجرپزی مهاجران ایرانی، افغانستانی و پاکستانی‌اند که برای پیدا کردن شغل به اینجا آمده و به‌صورت گروهی در کوره‌پزخانه‌ها مشغول کار شده‌اند.

به گفته مدیر جهادی ناحیه ۷، ساکنان کوره‌پزخانه‌های

شمس‌آباد زندگی کارگری دارند و از آنجا که توانایی مالی

زیادی ندارند، نمی‌توانند شرایط زندگی‌شان را بهبود بخشند. آنها در خانه‌های فرسوده و کوچک زندگی می‌کنند و فقط به فکر تأمین معاش روزمره و سیر کردن شکم خود هستند. محمدی کبانی اقدامات خیرخواهانه

کوره‌پزخانه‌ها بوده، می‌گوید: «از ابتدای سال تاکنون با حضور در انجمنی که او و دیگر بزرگان شعر آیینی و عاشورایی راه‌اندازی کرده‌اند برای من افتخار بزرگی است.» این مداح و شاعر آیینی و غزلسرا می‌گوید: «کتاب شعر مستقل ندارم، اما تاکنون در مجموعه‌های مختلف شعرهایم چاپ شده و در کنگره شعرهای عاشورایی در سال‌های ۱۳۹۱ و ۱۳۹۲ مقام برتر را کسب کرده‌ام.»

امیر محمدی
شهردار ناحیه ۷

میان ساکنان کوره‌پزخانه‌هاست که البته تلاش کردیم کار جدیدی انجام دهیم و به همین دلیل از یک کارشناس تقاضا کردیم به این محل بیاید و بطریقه دوخت ماسک را به دختران و بانوان آموزش دهد. استفادهصحبج از ماسک مستعمل ندارم، اما کم‌تر اتفاق می‌افتاد. اکنون ساکنان روستاها و کوره‌پزخانه‌ها با روی باز از عوامل شهرداری استقبال می‌کنند، چراکه می‌دانند هر بار با آمدن اعضای گروه جهادی گروای از مشکلات‌شان باز می‌شود.»

عباس فلاح
معاون ناحیه ۷ شهرداری منطقه ۱۸

«عباس فلاح» معاون ناحیه ۷ شهرداری منطقه ۱۸ که در بازدید میدانی از محلله و کوره‌پزخانه‌ها مشارکت اجرائی، مدیران اعضای گروه جهاد را همراهی می‌کنند، می‌گوید: «هدف از این کار خدمت به نیازمندان و خانواده‌های ضعیف و کم درآمد است و فرقی نمی‌کند که در لباس خادمان شهرداری

باشیم یا گروه جهادی. این گروه به ابتکار شهرداری ناحیه ۷ تشکیل شد و توانستیم ارتباط خوبی با ساکنان کوره‌پزخانه‌های شمس‌آباد برقرار کنیم، موضوعی که تا امروز نداشتیم. اما کم‌تر اتفاق می‌افتاد. اکنون ساکنان روستاها و کوره‌پزخانه‌ها با روی باز از عوامل شهرداری استقبال می‌کنند، چراکه می‌دانند هر بار با آمدن اعضای گروه

جهادی گروای از مشکلات‌شان باز می‌شود.»

می‌خواهیم پزشک
کودکان کار شوم

من کلاس سوم ابتدایی هستم، آرزو دارم که روزی پزشک کودکان شوم و بچه‌های مریض و بیمار را به‌طور رایگان درمان کنم.

هانیه یارعلی، دانش‌آموز ساکن کوره‌پزخانه شمس‌آباد

رسیدن به آرزوها
با کمک «معلم‌یار»

گاهی وقت‌ها به دلیل اینکه در کارگاه آجرپزی مشغول کار هستیم از درس عقب می‌مانیم، اما غصه‌ای نداریم چون هر هفته «معلم‌یار» به اینجا می‌آید و به ما در درس خواندن کمک می‌کند تا به آرزوهای‌مان برسیم. فاطمه احدزاده، دانش‌آموز ساکن کوره‌پزخانه شمس‌آباد

شهروند شاغل در روستای گلدسته:

آنها الگوی
جوانان هستند

«یوسف بهارلو» شهروند شاغل در شهرک گلدسته که از نزدیک شاهد اقدامات خیرخواهانه گروه جهادی ناحیه ۷ شهرداری منطقه ۱۸ بوده، می‌گوید: «تا قبل از این به مشکلات ساکنان کوره‌پزخانه‌ها توجهی نمی‌شد، اما در چند ماه اخیر اقدامات خیرخواهانه و هدفمند آنها باعث شده تا جوانان ساکن در شهرک گلدسته از آنها الگوبرداری کنند و برای انجام فعالیت‌هایی مشابه این گروه در مناطق محروم اعلام آمادگی کنند.»

یوسف بهارلو

کودکان؛

از حاشیه به متن

جمعیت امام علی^(ع)
به کودکان مهاجر
شهری آموزش
آنلاین می‌دهد

رابعه تیموری کا

از وقتی چشم باز کرده‌اند خودشان را زیر سقف‌های لرزانی دیده‌اند که والدین مهاجرشان برای آنها ساخته‌اند. سقف‌های کاهنی که این کودکان در پناه‌شان قد می‌کشند هیچ شباهتی به خانه ندارد. از داشتن امکانات ابتدایی زندگی مانند حمام و سرویس بهداشتی مستقل هم محرومند، اما اغلب آنها تبلت‌ها و گوشی‌هایی هوشمند دارند و آنلاین درس می‌خوانند. این وسایل آموزشی را خاله‌ها و عموهایی به بچه‌ها هدیه داده‌اند که با آنها وابستگی خونی ندارند، حتی هموطن‌شان هم نیستند. برای این خاله‌ها و عموها، که عضو خانه علم جمعیت امام علی(ع) هستند، تفاوتی نمی‌کند کودکان محروم از تحصیل اهل کدام سرزمین هستند و فقط به حقوق آنها به‌عنوان یک کودک توجه می‌کنند. در کنار زیبایی‌های این طرز فکر و رفتار انسانی خاله‌ها و عموهای جمعیت امام علی(ع)، نتیجه‌ای که آنها در بررسی‌های میدانی خود از محله‌های شهری به دست آورده‌اند قابل تأمل است: «تقریباً همه کودکان کار و کودکان محروم از تحصیل شهری اتباع مهاجری‌اند که غیرقانونی وارد کشور شده‌اند.» گزارش زیر به تریک و روشن زندگی کودکان محروم از تحصیل شهری پرداخته است. ▶

دیگر از خانه‌های نوساز و قدیمی محله‌های علاین و قلعه گوری خبری نیست و وارد جاده ورامین شده‌ایم، اما هنوز در محدوده شهری قرار داریم. به پمپ بنزین عباس‌آباد که می‌رسیم، باید در جاده چشم‌په‌رخانی تا در مزارع گندم و کورنشینان پاکستانی را پرس‌وجو کنیم. رهگذران فراوانی سراغ این همسایه‌های غریب را از آنها می‌گیرند و اشارهای کافی است که کشاورز میانسال و خسته متوجه منظور ما شود. با تنگ‌حوصلگی نشانی می‌دهد: «کپرها چندمتر جلوتر هستند.» از پمپ بنزین چندان دور نشده‌ایم که چشمان به ردیف زائغ‌های حاشیه جاده می‌افتد؛ زائغ‌هایی که تنها در و حجاب آنها پتوهای چرک‌تاب هستند و برای ساخت دیوارها و ستون‌های بسیاری از آنها به جای آجر و آهن و سیمان تیوپ‌های تایلر کامیون، تکه‌های تنوپان و بلوک‌های سیمانی به کار رفته است که بایک لایه کچ نازک به هم چفت شده‌اند. سرویس بهداشتی چند خانواده با هم مشترک و از کنار هم گذشتن چند در کوتاه نیم‌سوخته و پارچه‌ای کهنه به وجود آمده است.

اعتمادی که آسان به دست نیامده

نیپاله و دیگر دختران ساکن زائغ‌ها در خانه علم شهری زبان فارسی را تا اندازه‌ای آموخته‌اند و حالا با تبلت‌ها و گوشی‌هایی که خاله‌ها و عموهای خانه علم به آنها هدیه داده‌اند، درس می‌خوانند. تعداد پسرهایی که در زائغ‌ها می‌داندند کم است و انگار پدران و مادران‌شان به قول و قراری که با خاله رؤیا گذاشته‌اند پایبند نبوده‌اند. «رؤیا منوچهری» مدیر خانه علم جمعیت امام علی(ع) نشانی شاگردانش را که او و همکارانش آنلاین به آنها آموزش می‌دهند به ما داده، اما تأکید کرد: «برای جلب اعتماد و آموزش این خانواده‌ها خیلی زحمت کشیده‌ایم و اگر کسی از طرف جمعیت با دوبرین و دم و دستگاه خبرنگاری به سراغ‌شان برود، همه زحمات ما هدر می‌رود.» تعدادی از دانش‌آموزان خانه علم شهری که حالا آنلاین درس می‌خوانند در حاشیه محله

قول و قرارهایی که عمل نمی‌شود

«نیپاله» در آشپزخانه دودزده بزرگ زاغه که یکی دو دیگ سیاه چدنی و چند بشقاب فلزی در گوشه آن تلبار شده، مشغول درس خواندن است. چشم‌های سیاه و زیبایش را از صفحه تبلت برنمی‌دارد و همه هوش و حواسش به صحبت‌های خاله رویاست که آنلاین ربایشی درس می‌دهد. از صورت کودکان و افتاب سوخته نیپاله پیداست که ستن به ۱۲ سال نمی‌رسد، ولی بهار سال آینده

عکس‌ها: مغاندل

کودکان کار شهر ری، مهمانانی غریب و ناخوانده

سایه روشن حاشیه نشینی

رفت‌وآمد زائران و گردشگران به شهری سبب شده این افراد شهری را برای سکونت و کسب و کار انتخاب کنند. مهاجرت بومیان محله‌های محسوب می‌شوند. اگر حریم شهرها مدیریت شود به فرصتی برای بالندگی شهر تبدیل می‌شوند و اگر برنامه نظارتی قانونمندی برای آن لحاظ نشود، معضلی بزرگ برای کلاتشهرها به شمار می‌رود.» اسماعیلی به رشد قابل توجه پدیده حاشیه‌نشینی در شهری اشاره می‌کند و می‌گوید: «حریم شهری مهم‌ترین و حساس‌ترین نقطه برای توسعه حاشیه‌نشینی و زاغنه‌نشینی است و اگر مدیریت مناسب و منسجمی بر زاغه و کپرسازی در حریم شهرها و روستاها صورت نگیرد مشکلات کلانی به کالبد ری تحمیل می‌شود. حتی ممکن است در بخش‌هایی از حریم منطقه سکونتگاهی ایجاد شود که تخریب یا تأیید آن مدیران شهرستان ری را دچار چالش‌های جدی کند.»

سازمان‌های مردم‌نهاد و کاهش آسیب‌های حاشیه‌نشینی

«حسین ایمانی جاجرمی» دانشیار گروه مطالعات توسعه دانشگاه تهران آلوده شدن معضل حاشیه‌نشینی به سیاست را از دلایل بفرنج و پیچیده شدن این مسئله عنوان می‌کند و دخالت سازمان‌های مردم‌نهاد را در حل معضلات حاشیه‌نشینی مؤثر می‌داند. ایمانی جاجرمی می‌گوید: «همه جای دنیا امور مربوط به اسکان‌های غیررسمی

حاشیه‌نشینی مربوط به نظام مدیریت شهری است که برای حل مسائل و مشکلات حاشیه شهرها برنامه‌ریزی می‌کنند، اما در کشور ما حاشیه‌نشینی به سیاست آلوده شده و تا به حال شهرداری‌ها و شوراهای چنان که شایسته است نتوانستند این مسائل را حل کنند.» این استاد دانشگاه استفاده از ظرفیت نهادهای مردم‌نهاد را راهی برای کاهش آسیب‌های اجتماعی حاشیه‌نشینی عنوان می‌کند و معتقد است کثرت دستگاه‌های متولی حاشیه‌نشینی و نداشتن نگاه محلی به این موضوع از موانع ضابطه‌مند شدن و محدود کردن حاشیه‌نشینی است.

به قول «رؤیا منوچهری» مدیر خانه علم جمعیت امام علی(ع) حق واقعی و بدون چون و چرای هر کودک است که بدون توجه به ملیت،ژن‌ا، طبقه اجتماعی و... از امکانات تحصیلی برخوردار شود، ولسی از این واقعیت تلخ نمی‌توان غافل شد که اگر مهاجرت‌های غیرقانونی به کشور محدود شود، تعداد کودکان محروم از تحصیل شهری به میزان قابل توجهی کاهش پیدا می‌کند و دیگر کودکان بی‌گناه مهاجر در زیر سقف‌های لرزان حاشیه شهری چشم به راه دستانی معجزه‌گر نمی‌نشینند تا سرنوشت نامیمونی را که شرایط نامساعد وطن و پدران و مادران‌شان برای آنها رقم زده‌اند تغییر دهند. به گفته منوچهری در شهری تعداد کودکان کار و کودکان محروم از تحصیل ایرانی بسیار اندکند و فرزندان اتباع مهاجر افغانستانی، بنگلادشی و پاکستانی که غیرقانونی وارد کشور شده‌اند، جمعیت قابل توجه کودکان کار و کودکان محروم از تحصیل شهری را تشکیل می‌دهند. شهری سکونتگاه جذابی برای مهاجران غیرقانونی است که همسایگی آنها با اهالی شهری پیامدهای زیادی داشته است. در گزارش زیر به برخی از دلایل رشد حاشیه‌نشینی در شهری پرداخته شده است.

چالش‌های جدی در راهند

بخش عمده‌ای از مهاجران غیرقانونی شهر تهران در حریم شهری سکونت دارند. «آسیه اسماعیلی» دهبازار روستاهای عمادآور، نسوز و هفت‌دستگاه بخش مرکزی شهرستان ری گسترگی حریم شهری را از مهم‌ترین دلایل سرازیر شدن جمعیت مهاجر به این شهر می‌داند و معتقد است مدیریت چندگانه و نبود مدیریت و نظارت متمرکز بر حریم شهر ری، این محدوده را به مکان مناسبی برای زندگی زاغنه‌نشینان و کپرنشینان تبدیل

خانه ایرانی

شهری

خانه ایرانی شهری در سال ۱۳۸۹ به‌عنوان یکی از مراکز خدمت‌رسانی خانه ایرانی جمعیت امداد دانشجویی – مردمی امام علی(ع) در جنوب شهر تهران فعالیت خود را آغاز کرد. با توجه به بالا بودن آمار و تعداد کودکان کار و کودکان محروم از تحصیل شهری از ابتدای سال ۱۳۹۳ خانه ایرانی شهری فعالیت خود را به حمایت از کودکان محروم از تحصیل و کودکان کار و خیابان متمرکز کرد. خانه ایرانی شهری بیش از ۲۰۰ کودک محروم از تحصیل محله‌های مختلف شهری را تحت آموزش و خدمات تحصیلی، ورزشی، هنری و حمایت‌های بهداشتی، درمانی و روان‌شناسی و مددکاری قرار داده است.

علیرضا رضوی
اعضای هیئت مدیره

امان‌الله قراایی‌مقدم از اثرات مهاجرت‌های بی‌ضابطه بر شهری می‌گوید

آسیب‌های حاشیه‌نشینی

بر نسل آینده ری

◀ مهاجرپذیری، سیاست ناچار و ناگزیر همه کشورهای دنیا از جمله ایران است، اما پیامدهای نامبارک این پدیده بر مناطق مهاجرپذیر مانند شهری را هم نمی‌توان نادیده گرفت. دکتر «امان‌الله قراایی‌مقدم» بر این باور است که اگر زیرساخت‌های لازم برای پذیرش مهاجران فراهم نشود آسیب‌های جدی و غیرقابل جبرانی دامنگیر شهری می‌شود. این جامعه‌شناس و استاد دانشگاه در گفت‌وگوی زیر به ابعاد مهاجرپذیری شهری پرداخته است. ▶

◀ مهاجرپذیری شهری در رشد آسیب‌های این منطقه مانند فراوانی کودکان کار چقدر مؤثر بوده است؟

براساس مکتب شبی‌کاگو هنگامی که «ترس از شناخته شدن» و «خودکنترلی» در بین افراد جامعه‌ای ضعیف باشد زمینه بروز انواع جرائم و آسیب‌های اجتماعی شکل می‌گیرد. یکی از دلایل بروز آسیب‌های اجتماعی در مناطق حاشیه‌نشین هم همین عوامل است. چون این مناطق اغلب شلوغ و پر ترددند و افراد شناختی از یکدیگر ندارند، بنابراین ترسی هم برای شناخته شدن از سوی دوستان و آشنایان ندارند و به همین دلیل مستعد این امر هستند که به هر نوع بزه‌ای دست بزنند. قرار گرفتن خرده‌فرهنگ‌های مختلف در کنار یکدیگر و ضعف کنترل و نظارت اجتماعی روی حاشیه‌نشینان باعث شده معنویت در میان این قشر کم‌رنگ شده و وقوع جرم افزایش یابد. این عوامل باعث شده آمار آسیب‌ها و بزه‌هایی مانند اعتیاد، سرقت، روابط نامشروع، گورخوابی، قاچاق و توزیع مواد مخدر، نزاع‌های دسته‌جمعی، تن‌فروشی، کودکان کار و بسیاری دیگر از جرائم در این مناطق از شهر به شدت افزایش پیدا کند.

◀ ضعف نظارت‌های قانونی و انتظامی بر اسکان و مهاجرت در شهری را می‌توان مهم‌ترین دلیل رشد آسیب‌های این منطقه دانست؟

کاملاً روشن است که کافی نبودن نظارت و افزایش میزان جرم و جنایت رابطه مستقیم دارند، اما در موضوع حاشیه‌نشینی واهمه نداشتن از شناخته شدن مهم‌ترین عامل وقوع جرم است، به‌طوری که همین افراد اگر در مناطق بومی خود زندگی کنند امکان سر زدن بزه از نسوی آنها بسیار پایین است. به دلیل مهاجرت این افراد به سکونتگاه‌هایی مانند شهری تجانس فرهنگی از بین می‌رود و زمینه بروز آسیب‌های اجتماعی فراهم می‌شود.

◀ فراوانی تعداد کودکان کار در شهری بر فرهنگ نسل آینده این شهرچه تأثیری می‌گذارد؟

یقیناً بی‌تأثیر نیست. گروه همسالان در شکل‌گیری شخصیت کودکان نقش قابل توجه و غیرقابل انکاری دارند و بی‌رغبتی به تحصیل، تمایل به ورود زود هنگام به بازار کار و بسبب‌اری از رفتارهای نادرست ارمغان کودکان حاشیه‌نشین و مهاجر برای کودکان بومی این شهر است.

◀ با چه راهکارهایی می‌توان پیامدهای منفی مهاجرت‌های غیرقانونی به شهری را کاهش داد؟

کنترل و نظارت بر مهاجرت‌ها باعث می‌شود بتوان بستر اسکان سالم و همزیستی مسالمت‌آمیز مهاجران با بومیان را فراهم کرد. زمانی که از ورود مهاجران غیرقانونی به مناطق مهاجرپذیر جلوگیری و امکانات لازم برای زندگی با کیفیت مهاجران قانونی پیش‌بینی شود، انگیزه‌های کوچ به حاشیه مناطق و زاغنه‌نشینی کاهش پیدا می‌کند. ما زمانی که برای فرد مهاجر امکانات اولیه زندگی مانند مسکن و اشتغال را تأمین کنیم می‌توانیم پذیرش قانون و دوری از تخلف را از او انتظار داشته باشیم. اگر مهاجرپذیری کشورها قانونمند نباشد و امکانات اولیه زندگی مانند شغل، مسکن، بهداشت، تحصیل و... جمعیت مهاجر تأمین نشود، عا‌لوه بر آسیب‌پذیری مهاجران، به‌ویژه کودکان مهاجر، مناطق مهاجرپذیر مانند شهری نیز از رشد آسیب‌های اجتماعی مانند پدیده کودک کار در امان نخواهند بود.

گفت‌وگو با دکتر «علیرضا شریفی یزدی»

جامعه‌شناس درباره پدیده مهاجرپذیری و حاشیه‌نشینی در جنوب تهران

راه نجاتی جز تمرکززدایی نداریم

به عقیده من مسئولان نخستین کاری که می‌توانند برای تهران انجام دهند، پرداختن به مناطق حاشیه‌نشینی و نظم و نسق دادن به آن است

◀ مریم قاسمی ▶

◀ قرن جدید پشت دریاستاده و برای آمدن لحظه‌شماری می‌کند. باید دید که در آستانه قرن ۱۴، شهر و محله‌مان چه وضعیتی پیدا خواهد کرد. از آنجایی که یکی ازمسائل مهم اجتماعی وقوع پدیده مهاجرپذیری در نقاط مختلف و حاشیه‌های شهر تهران از جمله شهر ری، چهاردانگه، اسلامشهر و در برخی مناطق از جمله ۱۸، ۱۹ و ۲۰ است با دکتر «علیرضا شرفی یزدی» جامعه‌شناس در این زمینه گفت‌وگویی انجام دادیم که در ادامه می‌خوانید. ▶

◀ تهران؛ در طول چند دهه تغییرات و تحولات بسیاری را پشت سر گذاشته است. در این‌باره صحبت کنید ویگوید در این زمینه چه مسائلی اهمیت بیشتری داشته است؟ بعد ازاینکه مراکز تجاری و تولیدی در اطراف شهر تهران توسعه پیدا می‌کند، آرام آرام بخشی از جمعیت روستایی از راه‌های دور و نزدیک به تهران سرازیر می‌شوند و به دلایل مختلف از جمله مسائل اقتصادی که داشتند، شاهد چند موج مهاجرت به تهران بودیم البته طی این مدت، یکی دو موج مهاجرت معکوس را هم تهران تجربه کرده، مخصوصا در جنگ جهانی دوم و حول و حوش سال ۱۳۲۰ تا ۱۳۲۵ به دلیل قطعی‌های که ایجاد شد. خلاصه بحث این است که بسا این مراکز تولیدی و خدماتی، مهاجرت‌ها به تهران صورت می‌گیرد، اول به‌صورت حاشیه‌نشینی و بعد جذب مرکز شهری می‌شوند و از آن جا جمعیت تهران افزوده می‌شود. بعدها که خدماتی مانند بهداشتی، درمانی، اقتصادی، رفاهی، تفریحی و امثال اینها در تهران متمرکز می‌شوند جاذبه‌ای برای تهران ایجاد می‌کند که از مناطق روستایی و شهرهای کوچک به سمت تهران یک جمعیت کثیری سرازیرمی شود به شکلی که بعد از مدتی شاهد تأسیس مراکزی به نام شهرهای مهاجر هستیم مثلاً اصفهانی‌های مقیم تهران، مشهدی‌های مقیم تهران و بقیه شهرها و استان‌هایی که وجود داشته و از اینجا بحث مهاجرپذیری تهران

و تنوع فرهنگی در تهران به‌عنوان امر نو پدید خودش را نشان می‌دهد که تا قبل از دوره پهلوی اول یعنی قبل از ۱۰۰ سال پیش واقعیت امر این است که تهران از یک تنوع فرهنگی خیلی بالایی برخوردار نبوده و یکدستی نسبی به لحاظ فرهنگی بر تهران حاکم بوده است اما بعدها به دلیل مهاجرت‌ها این تنوع فرهنگ هم در تهران آرام آرام خودش را نشان می‌دهد برای یکسری محاسن و آسیب‌های اجتماعی توامان بوده است.

◀ در گفته‌هایتان اشاره کردید که پدیده مهاجرت و نقل مکان روستاییان به شهر در مسئله زیست تهران تأثیرگذار بوده است. چگونه مردمان روستایی به مردمان شهری و شهرنشین تبدیل

شدند؟ وقتی افراد از مناطق روستایی به مناطق شهری آمدند در گام اول پذیرش زندگی شهری، ارزش‌ها و هنجارهای شهری برای این گروه از افراد طبیعتا سخت بود اما با ادامه زندگی و جذب کسانی که اول در حاشیه تهران زندگی می‌کردند به مناطق مرکزی‌تر، کم‌کم ارزش‌های شهری و سبک زندگی شهری جایگزین سبک زندگی روستایی می‌شود هم به لحاظ پوشش، هم به لحاظ تحصیلات، تغذیه و پخت و پز. یعنی هرچیزی که فرهنگ را به‌طور کلی شامل می‌شود.

این تغییر و دگرگونی یک اتفاق دیگری را هم در پی داشت و آن این بود که از هر منطقه، روستا و شهر وقتی که یک نفر به تهران مهاجرت می‌کرد، طبیعتا به دلیل مسائل اقتصادی، شرایط مادی فرد که بهتر می‌شد، خانه او تبدیل می‌شد به پایگاهی که برای جذب گروه‌های بیشتری از مهاجران، بسان یک کاروانسرای که می‌آمدند و در آنجا مقیم می‌شدند برای مدتی و بعد می‌رفتند و مستقل می‌شدند و به قول معروف زندگی‌شان شکل می‌گرفت.

در اینس فرایند، آن تأثیرپذیری اولیه که فرد داشت از ارزش‌ها، هنجارها و سبک زندگی تهرانی، آرام آرام به آنها هم منتقل شد و از آنجا شاهد یک دگرگونی بودیم چون تهران به‌عنوان جبهه مقدم بود و همه اتفاقاتی که در مغرب زمین می‌افتاد و به ایران وارد می‌شدطبیعتا اول در تهران دیده می‌شد مثل پوشش، نحوه سخن گفتن، ارتباط گرفتن، گذران اوقات فراغت و چیزهای شبیه به این.

◀ وقوع حاشیه‌نشینی و ایجاد سکونتگاه‌های جدید برای اسکان مهاجران دلایل فراوانی داشته اما چرا زندگی در تهران برای روستاییان جذابیت داشته است، این افسرد چگونه فرهنگ روستایی را به شهری تبدیل کرده‌اند؟

معمولاً اکثر کشورهای جهان سومی، مثل ما هستند اگر به مصر، برزیل، آرژانتین، عراق، ترکیه و... نگاه کنید همیشه قاعده «پیرامون، نیمه پیرامون، مرکز» که از نظر جامعه‌شناسی مطرح می‌شود را در کشور خود اجرا می‌کنند که این قاعده در مورد تهران صادق است یعنی تهران مرکز ایران دارای قدرت، ثروت و امثال این‌هاست و متأسفانه همه امکانات در یکی دو شهر متمرکز می‌شوند و به بقیه شهرها توجهی نمی‌شود. کشور ما همین‌طور است اگر دقت کنید

نخستین ومهم‌ترین چیزی که باید برای تهران در نظر گرفته شود، تمرکززدایی است. یعنی این بخش‌هایی که واقعا نیاز نیست در تهران تمرکز پیدا کنند از پایتخت دور کنیم

آینده تهران را چگونه می‌بینید؟

نخستین و مهم‌ترین چیزی که باید برای تهران در نظر گرفته شود، تمرکززدایی است. یعنی بخش‌هایی که واقعا نیاز نیست در تهران تمرکز پیدا کنند از پایتخت دور کنیم مانند بسیاری از دانشگاه‌ها، کارخانجات و امثال اینها را می‌توانیم از تهران دورکنیم. نکته بعدی بحث پایتخت سیاسی ایران است که اگر دولت بتواند پایتخت سیاسی را به جای مناسب‌تری منتقل کند، شاید تهران بتواند نفس بکشد و نکته سوم، پرداختن به مسائل فرهنگی در تهران اهمیت دارد، خیلی‌ها فکر می‌کنند که معیارها و شاخص‌های زندگی مرفه در تهران نسبت به خیلی از استان‌ها بالاتر است. واقعیت این‌طور نیست، تهران به لحاظ آموزشی نسبت به بسیاری از استان‌ها دچار مشکل است. درست است که بهترین مدارس و دانشگاه‌ها در تهران قرار گرفته‌اند ولی نسبت به جمعیت تهران، اتفاقا یکی از مناطق محروم ایران محسوب می‌شود. به عقیده من مهم‌ترین اولویت دارترین کاری که باید برای تهران انجام دهیم، پرداختن به مناطق حاشیه‌ای شهر تهران است، تهران یک دایره و یک حاشیه‌نشینی بسیار بزرگ و خطرناک دارد مثل چهاردانگه، شهریار، شهر ری، باغ آذری، اندیشه، اسلامشهر، رودهن وامثال این‌ها. افرادی که جذب حاشیه‌ها شده‌اند عمدتا انسان‌هایی هستند که تخصص‌های پایین ودرآمد کم دارند و امکان اینکه اینجا جذب آسیب‌هایی شوند، زیاد است و معمولا در مرکز شهر تردد دارند و این آسیب‌ها را با خودشان به مرکز شهر می‌کشاند. در نتیجه به عقیده من مسئولان نخستین کاری که می‌توانند برای تهران انجام دهند، پرداختن به مناطق حاشیه‌نشینی و نظم و نسق دادن به آن است. در گام دوم مسئله محیط‌زیست تهران است شاید مهم‌ترین آن آلودگی هوا، صوتی و... ما در تهران به شدت شاهد آن هستیم و مسئله تراکم جمعیت که متأسفانه شهرداری بدون توجه به کشش مناطق، اجازه ساخت‌وساز بی‌رویه و... را می‌دهد. به نظرم پرداختن به آسیب‌های اجتماعی شهرهای بزرگ و کلاتشهرها جزو اولویت‌های شهر تهران محسوب می‌شود.

کارشناس

«حسین حائری» محقق و کارشناس

ارشد رشته معماری

نسخه شفاف‌بخش؛

افزایش امکانات روستایی

تهران مهاجرپذیر امروز که با وسعت، گستردگی و جمعیت بیش از حد همه را نگران کرده، در گذشته‌های دور روستای کوچکی از شهری بود. در این فرصت بد نیست نگاهی اجمالی به تاریخچه شکل‌گیری تهران قدیم داشته باشیم و آن را با موقعیت کنونی تهران جدید مقایسه کنیم. در کتاب‌های تاریخی آمده که ۲ قریه (طهران) و (مهران) به دلیل آنکه در دامنه کوه‌های البرز آرمیده بودند به این نام‌ها شهرت یافتند. پسوند (ران) در آخر واژگان طهران و مهران به معنای دامنه و پایین‌دست و به همین‌ترتیب مفهوم «ران» در دشمنران به معنای بالادست تهران بوده است. طبق اسناد تاریخی و گفته مورخان، از قرن سوم هجری به بعد، طهران در کانون تاخت و تاز قرار داشته و به همین دلیل نزد پادشاهان و حکمرانان از اهمیت ویژه‌ای برخوردار بوده است. در سال ۱۲۸۴ هجری قمری که مراسم افتتاح و نامگذاری محدوده جدید شهر طهران (دارالخلافه ناصری) با حضور شاه قاجار برگزار شد، چال‌میدان، چال‌حصار، عودلاجان، خانی‌آباد، سرپولک و... محله‌هایی بودند که در نقشه جدید تهران جای گرفتند.

در دوره حکومت فتحعلی‌شاه قاجار، طهران ۶ دروازه، ۳۰ مسجد و ۳۰۰ حمام داشت و در این زمان قلعه‌ها و روستاهای متعددی نیز در اطراف این شکل گرفت. از جمله قلعه‌ها و روستاهای تاریخی در این حوزه، یافت‌آباد، اسماعیل‌آباد، دهشاد، فیروز بهرام، گلدسته، احمدآباد، دهمویز، حسن‌خان و... که بخشی از هویت تاریخی شهر تهران به شمار می‌رفتند و به مرور زمان به سکونتگاه‌های ثابت و دائمی روستاییان مهاجر و اقوامشان تبدیل شدند.

یعنی در دوره‌ای از تاریخ توسعه‌یافتگی؛ تهران با مهاجرانی روبه‌رو شد که از روستاهای دورافتاده کشور به روستاها و حاشیه مناطق پناه آورده بودند و مهم‌ترین دلیل برای دوری و هجرت از زادگاه اصلی‌شان را یافتن شغل و حرفه مناسب و بهرهمندی از موقعیت اقتصادی و اجتماعی عنوان می‌کردند که البته به مرور زمان و طی چند دهه، با تغییر شرایط زندگی و افزایش خواسته‌ها و نیازها، محل سکونت خود را به داخل شهرها انتقال دهند و روستاهای تهران با کاهش جمعیت مواجه شوند و زنگ خطر به صدا در آید. باید قبول کرد که نفس‌های تهران امروز به دلیل اشباع و تراکم بالای جمعیت به شمارش افتاده و باید راهکار اصولی برای گذر از این بحران پیش بگیریم. یکی از راه‌هایی که می‌تواند تهران را نجات دهد، افزایش امکانات و خدمات در روستاها و ایجاد فرصت‌های ویژه از جمله اشتغالزایی و درآمدزایی برای ساکنان و به‌ویژه جوانان است که می‌تواند نسخه شفاف‌بخشی برای این بیماری باشد.

«حاجی تاروردی» دبیرکارگروه محیط‌زیست شورایاری منطقه ۱۶:

مهاجرت به انتهای خط رسیده است

حاجی تاروردی دبیرکارگروه محیط‌زیست شورایاری منطقه ۱۶

جدیدی که اغلب ساکنان آن مهاجر بودند شکل بگیرد و دامنه شهر را گسترده‌تر کند. اما شرایط کنونی شهر تهران نشان داده که دیگر ظرفیت جمعیت بیش از این را ندارد و به قول معروف در قرن جدید مقوله مهاجرت به تهران به انتهای خط رسیده و باید برای گریز از آن چاره‌جویی کرد.»

این محدوده پا گرفتند ناخودآگاه باعث شدند تا عده‌ای از ساکنان روستاها به شهر مهاجرت کنند و به‌عنوان کارگر در این واحدها مشغول به کار شوند. مسلمان این افراد برای اینکه به محل کارشان نزدیک باشند نیازمند خانه و سرپناهی بودند و به همین‌ترتیب بود که شهرک‌ها و محله‌های

«باید قبول کرد که تهران دیگر گنجایش جمعیت بیش از این را ندارد.» «حاجی تاروردی» دبیرکارگروه محیط‌زیست شورایاری منطقه ۱۶ با بیان این مطلب می‌گوید: «اگر به موقعیت اقتصادی قطعه شانزدهم پایتخت دقت کنید متوجه می‌شوید زمانی که کارخانه‌ها و صنایع مختلف در

«سید حسین سجادی» کارشناس رسمی اتحادیه املاک و مستغلات تهران تورم و گرانی و ارتباط آن با جابه‌جایی جمعیت

شد. برخی از ساکنان جنوب شهر نیز برای گریز از مخارج سنگین زندگی و احساس راه و آرامش خاطر بیشتر به روستاها و زادگاه‌شان مهاجرت کردند که روستاهاست که در سال‌های اخیر نیز اقدامات خوبی در این زمینه انجام شده است.» «محمود سجادی» کارشناس رسمی اتحادیه املاک و مستغلات تهران

«معمولاً دولت‌ها برای توقف مهاجرت به شهرها از سیاست‌ها و روش‌های خاصی استفاده می‌کنند که یکی از این روش‌ها بهبود وضعیت زندگی در روستاهاست که در سال‌های اخیر نیز اقدامات خوبی در این زمینه انجام شده است.» «محمود سجادی» کارشناس رسمی اتحادیه املاک و مستغلات تهران

با بیان این مطلب اضافه می‌کند: «در ۲ سال گذشته به دلیل گرانی و تورم شاهد تغییراتی درحوزه مسکن بودیم که نگران‌کننده بود.درصدی از مستأجران ساکن در جنوب شهر که توانایی پرداخت اجاره‌بهای جدید را نداشتند به محله‌های دورتر و حاشیه مناطق پناه بردند و این موضوع به سایر مناطق تهران نیز کشیده

ساماندهی مشاغل مزاحم اطراف میدان بهمن خواسته اصلی ساکنان نازی آباد است

شمارش معکوس برای خروج

رضا نیک نام

◀ اوایل دهه ۷۰ مدیریت وقت شهر تهران تصمیم گرفت کشتارگاه تهران را تعطیل و آن را به فرهنگسرای بهمن تبدیل کند. عمده فروشان گوشت گوسفندی که می ترسیدند مشتری های چندین و چندساله شان را از دست بدهند مهاجرت معکوس پیش گرفتند و با طرح نقضهای حساب شده یکی یکی در خیابان های اطراف کشتارگاه تهران کسب و کار راه انداختند. خیابان های شهیدان فاطمی و کارگر سامانی در طول ۳۰ سال گذشته به راسته فروش گوشت گوسفندی تبدیل شدند و با رشد قارچ گونه خود آسایش و رفاه ساکنان نازی آباد را هدف گرفته و به معضل بزرگ در این نقطه از شهر تهران تبدیل شدند. ▶

راسته فروشندگان گوشت گوسفندی در ناحیه ۲ شهرداری منطقه ۱۶ قرار گرفته و به گفته اهالی، فعالیت کاسبان این بازار از ۵ صبح شروع می شود تا شب ادامه دارد. به دلیل حجم بالای تردد خودروهای حمل گوشت در این محدوده، ساکنان با ترافیک و شلوغی خیابان دست به گریبانند که البته این همه ماجرا نیست...

خجالت زده از مهمان و مهمانداری

خیابان شهید کارگر سامانی یکی از معابر قدیمی محله نازی آباد است که اگر در پیاده روهای آن قدم بزنید، متوجه بوی خوشایند و ناخوشایند گوشت و مخلفات آن در فضای محله وجود می شوید. «سیروس آقایی» یکی از ساکنان قدیمی نازی آباد، ۵۰ سال است در

این خیابان زندگی می کند و از وضعیت آن ناراضی است. او به مشکلاتی که فروشندگان گوشت گوسفند برای آنها به وجود آورده اند، اشاره می کند و می گوید: «وقتی که کشتارگاه تهران در میدان بهمن تخریب شد اهالی نفس راحت کشیدند و فکر کردند وضع محله شان بهتر می شود، اما آنجا که تعطیل شد به مرور فروشندگان گوشت گوسفندی به داخل خیابان ها و بافت مسکونی راه پیدا کردند و از همان موقع دردرسها آغاز شد» آقایی از انتشار بوی تعفن و نامطبوع، ازدیاد جانوران موذی مثل موش، سوسک، گربه، منظر شهری زشت و نامناسب، سرو صدا و شلوغی محله صحبت می کند که امان اهالی را بریده و در طول این سال ها صدای اعتراض و گلایه شان به جایی نرسیده است.

این شهروند تعریف می کند که وضع نابسامان محله باعث شده تا بعضی خانواده ها از محله نقل مکان کنند و به جای دیگری بروند. آنها مجبور شدند خانه های شان را با قیمت پایین تر بفروشند یا اجاره بدهند تا از این گرفتاری خلاص شوند.

«مجید فراهانی» عضو شورای اسلامی شهر تهران:

آرامش به نازی آباد باز می گردد

عضو شورای اسلامی شهر تهران که چند بار از محدوده میدان بهمن بازدید کرده و در جریان کامل مشکلات شهروندان قرار گرفته است، به اهالی اطمینان می دهد که به زودی آسایش و امنیت به محله نازی آباد بازمی گردد.

«مجید فراهانی» که خودش سال ها در نازی آباد زندگی کرده و با موقعیت های اجتماعی و فرهنگی آن آشنایی دارد، می گوید: «متأسفانه در چند دهه گذشته بافت مسکونی خیابان شهیدان کارگر سامانی، فاطمی، شیر محمدی دچار آسیب جدی شده که مهم ترین عامل آن رشد قارچ گونه و بی ضابطه فروشگاه های عرضه گوشت بوده است»

آقایی به افزایش تعداد مغازه هایی که به فروش و توزیع گوشت گوسفندی مشغول شده اند اشاره می کند و می گوید: «متأسفانه تعداد مغازه های عرضه گوشت گوسفند در ۱۰ سال گذشته ۳ برابر شده و اگر این طور پیش برود باید همه ما خانه های مان را خالی کنیم تا مغازه های گوشت فروشی جای آنها را بگیرند»

تگران دعوا و درگیری های هر روزه

خودروهای حمل گوشت از نقاط مختلف کشور به اینجا می آیند تا بارشان را تخلیه کنند و بروند. تعدادشان متغیر است و نمی توان پیش بینی کرد که در کدام روزهفته بیشتر یا کمترند، اما از ساعت ۸ صبح تا ۶ بعد از ظهر خیابان شهید کارگر سامانی، فاطمی و شیرمحمدی درگیر ترافیک و شلوغی است که

این خودروها ایجاد می کنند. «قدرت صولتی» دبیر آموزش و پرورش منطقه ۱۶ است که از سال ۹۱ ساکن خیابان شهید فاطمی شده تا به محل کارش نزدیک باشد. او عنوان می کند که ۱۰ سال پیش وضع محله بهتر از حالا بود، اما اکنون دیگر آسایش و رفاهی در محله وجود ندارد. بیشتر رانندگان خودروهای سنگین که از جاهای مختلف به این محل می آیند ساعت ها در خیابان ها منتظر می مانند تا نوبت تخلیه بارشان برسد. در این زمان اگر نیاز به سرویس بهداشتی داشته باشند به سمت کوچه های خلوت، دیوارهای فرسوده، نهر آب یا فضای سبز گوشه و کنار محله می روند و باعث آلودگی و انتشار میکروب

می شوند؛ ضمن اینکه این افراد در گفت و گو با یکدیگر از کلمات و جملات نامناسب استفاده می کنند که برای رهگذران به ویژه سالمندان و بانوان غیر قابل تحمل است.»

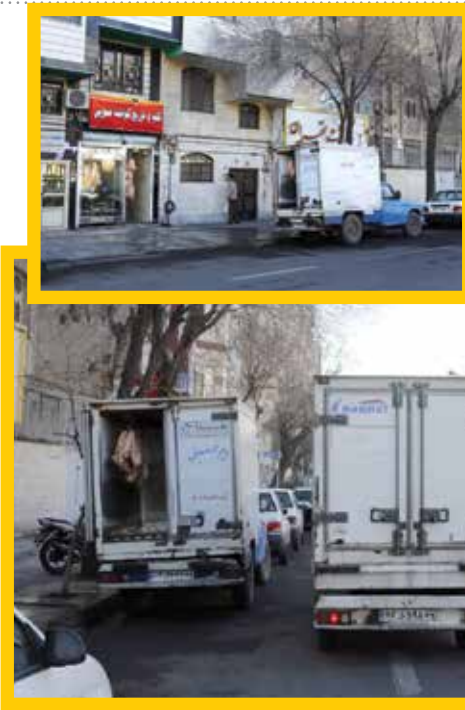
صولتی از تصرف پیاده روهای خیابان توسط خودروهای حمل گوشت به عنوان مسئله ای مشکل آفرین یاد می کند و می گوید: «اغلب ساکنان قدیمی محله نازی آباد برای پارک خودروشان با در دسر مواجه اند و رانندگان خودروهای حمل گوشت هنگام اعتراض اهالی پاسخی ندارند که بدهند.» این شهروند از افزایش نزاع و درگیری بین اهالی قدیمی و رانندگان خودروهای حمل گوشت صحبت می کند و می گوید: «روزی نیست که در این محل شاهد دعوا و درگیری نباشیم. در چنین مواقعی بیشتر از همه اعضای خانواده و فرزندان مان آسیب روحی می بینند»

شهردار منطقه ۱۶ : اصناف مزاحم تا پایان بهمن منتقل می شوند

با پیگیری اعضای شورای اسلامی شهر تهران، اصناف و مشاغل مزاحم از جمله عرضه کنندگان عمده گوشت واقع در ۳ راسته ترافیکی شامل خیابان شهیدان فاطمی، شیر محمدی، کارگر سامانی تعطیل و به مکان دیگری انتقال پیدا می کنند.

شهردار منطقه ۱۶، با اشاره به برخی مشکلاتی که اصناف مزاحم در چند دهه اخیر به بار آورده اند، گفت: «ترافیک، راهبندان، شلوغی، آلودگی صوتی، کاهش امنیت عبور و مرور عابران، مسائل بهداشتی و زیست محیطی حاصل فعالیت گوشت فروش ها در محدوده ناحیه ۲ منطقه ۱۶ و خیابان شهیدان فاطمی، کارگر سامانی و شیرمحمدی به حدی بود که آسایش و رفاه ساکنان بومی و محلی را از بین برده بود، اما خوشبختانه این بار با جدیت و قاطعیت اعضای شورای اسلامی شهر و شهردار تهران شاهد رفع یکی از مسائل مهم در سه دهه اخیر هستیم.» «پیمان پورنصر» با بیان اینکه تاکنون ۱۷ رای صادره برای ساماندهی اصناف مزاحم از سوی شهرداری تهران به منطقه ۱۶ ابلاغ شده، افزود: «تا پایان بهمن همه اصناف و مشاغل مزاحم مربوط به عرضه کنندگان گوشت تعطیل و به محدوده میدان تره بار مرکزی تهران انتقال پیدا خواهند کرد.»

گفتنی است فعالیت گوشت فروش ها در محدوده میدان بهمن باعث ترافیک شدید به دلیل تردد و توقف انواع خودروهای سنگین حامل مرغ و گوشت از نقاط مختلف کشور به خیابان شهیدان فاطمی، کارگر سامانیو شیر محمدی بود که حتی برای رانندگان خودروهای امدادی و اورژانس بیمارستان امیرالمؤمنین (ع) نیز صحبت می کند و می گوید: «در زمان معین این بازار تره بار که محل توزیع عمده گوشت مرغ است به جای مناسب منتقل خواهد شد. نگرانی های در زمینه انتقال این فروشگاه ها به داخل بافت مسکونی وجود داشت که با اجرای رأی تعطیلی واحدهای تجاری عرضه گوشت در خیابان های اطراف میدان بهمن، این احتمال به صفر خواهد رسید و اهالی دیگر نگران نباشند، چراکه امنیت و آسایش دوباره به محله شان باز خواهد گشت.»

مرور خاطرات یکی از افراد انقلابی دوران ستم شاهی به بهانه آغاز جشن تولد ۴۲ سالگی پیروزی انقلاب اسلامی

ماجرای انگشتر

«آلام خانم»

و باز گشت امام (ره)

نصیبه سجادی

◀ یکی از شیرین ترین خاطرات دوران انقلاب فرارشاه در بیست وششمین روز از دی ماه و زمستان سال ۵۷ است که پس از آن مردم خود را برای استقبال از بت شکن تاریخ حضرت امام خمینی (ره) آماده می کردند. رضا پهلوی با دست آویز قراردادن بهانه معالجه و درمان راهی برای فرار از کشور پیدا کرد و همزمان با انتشار این خبر چنان موجی از شادی وسرورد فضای شهر به راه افتاده بود که حتی مزدوران و درباریان نمی توانستند مانع آن شوند. «شعبان رفیع خواه» یکی از انقلابیون مبارز دوران ستم شاهی ساکن در شهرک صاحب الزمان (عج) از فرار شاه در ۲۶ دی ماه به عنوان برگ برنده مردم در مبارزات انقلابی یاد می کند، چراکه با این اتفاق مبارک، امید واعتماد به نفس انقلابیون و مردم حق طلب برای ادامه کار بیشتر شد. اما رژیم شاهنشاهی باترسی که به جانش افتاده بود چاره ای نداشت که باحلیه و فریب این حادثه را در جامعه طور دیگری القاء کند، اما در این کار ناکام ماند. ▶

مرور خاطرات یکی از افراد انقلابی دوران ستم شاهی به بهانه آغاز جشن تولد ۴۲ سالگی پیروزی انقلاب اسلامی

ماجرای انگشتر

«آلام خانم»

و باز گشت امام (ره)

رفیع خواه حال وهوای منطقه ۱۸ را در این روز غیرقابل توصیف می داند و می گوید: «دقایقی پس از انتشار خبر فرار شاه در محله ها غوغای بزرگی برپا شد، انگار مردم کوچه و بازار نمی توانستند یکجانبه شوند و بی خیال بنشینند. قنادی ها شلوغ وپر رفت و آمد شده بود و مردم به اندازه بودجه و توان مالی شان نقل، شیرینی وشکلات می خریدند تا باین مردم محل پخش کنند. هر کسی به نوعی خوشحالی اش را نشان می داد. این موضوع باعث شده بود تا در مدت چند ساعت اجناس شیرینی فروشی های تمام شود.» شهروند انقلابی یکی دیگر از برنامه های فرهنگی شهروندان منطقه در ۲۶ دی ماه سال ۵۷ را برپایی نماز جماعت ششگزارگی پروردگردا پس از اقامه نماز مغرب وعشا در بیشتر مساجد منطقه ۱۸ عنوان می کند و می گوید: «همار گزاران در مساجد ومحافل مذهبی خانگی به جز خواندن نماز، قرائت دعای توسل وزیارت عاشورا را طرح نثار و مردم صلوات برای سلامتی آقا امام زمان (عج) وحضرت امام خمینی (ره) شرکت داشتند.»

رفیع خواه کارگران و کارمندان

تاقبیل از دهه ۵۰ کارخانه شیشه میرال مستقر در منطقه ۱۸، یکی از قطب های تولیدی بزرگ کشور محسوب می شد. با گسترش فعالیت های انقلابی مردم در سراسر کشور که پشتوانه اصلی آن رهنمودهای ارزشمند حضرت امام خمینی (ره) بود، فعالیت ارسن کارخانه دچار تغییرات بسیاری شد و رنگ و بوی انقلابی به خود گرفت. پخش اعلامیه امام خمینی (ره) در ارسن کارخانه چنان رواج پیدا کرده بود که هرکسی به راحتی می توانست حتی در حیات و سالن غذاخوری نسخه ای از آن را به دست آورد اما هر لحظه امکان داشت ساواکی ها از راه برسند و مسئولان کارخانه را مورد بازجویی و بازخواست قرار دهند. بنابراین تنها چاره کار برای مدیران کارخانه شیشه میرال و برای کنترل اوضاع، تلطمع با اضافه حقوق و پاداش وتوزیع اوراق ضروری خانوارها

شعبان رفیع خواه یکی از انقلابیون مبارز

و یانتبیه با درج در پرونده کاری، کسر از حقوق ماهانه و در نهایت اخراج کارکنان انقلابی بود. شعبان رفیع خواه که از کارگران سابق کارخانه شیشه میرال بوده می گوید که فعالیت های انقلابی و ضد طاغوتی کارگران محدود به داخل دفاتر اداری و سالن کار نبودحتی به آشپزخانه کارخانه کشیده می شد اما با این حال کسی از این تهدیدها نمی ترسید. رفیع خواه از آمادگی اهالی برای بازگشت به میهن و استقبال از حضرت امام خمینی (ره) صحبت می کند و می گوید: «من به همراه چند نفر از اهالی در کمیته استقبال بودیم. یادم هست که اهالی برای خرید گل و شیرینی مراسم گلریزان کرده بودند. یکی شان «آلام خانم» مادر بزرگ محله بود که انگشترش را به نماینده مسجد محله داد تا بفروشد و با آن چند جعبه شیرینی برای پذیرایی از مردم در روز استقبال بخرد. محبت ومهربانی به اوج خودش رسیده بود. روزهای باشکوهی بوده که هیچ وقت فراموش نمی کنیم.»

غرب	شرق
www.Rahnama.com آزادی آیت الله گلشنی بلوار فردوس پونک توحید تهرانسر دهکده المپیک چال آل احمد جنت آباد ستارخان سعادت آباد شهران شهرک اکباتان شهرک غرب صادقیه فرحزاد فلکه اول شهران فلکه دوم صادقیه میدان المپیک نواب هاشمی	Rahnamamedia افسریه بلوار پروین پیروزی تهرانپارس تهران نو حکیمیه خاوران سه راه افسریه رسالت فرجام قنات کوثر مجیدیه میدان امام حسین نارمک نبرد نظام آباد نیروی هوایی
دقت مرکز پذیرش	دقت مرکز پذیرش
۸۸۳۱۱۹۱۹ شمال آرژانتین ۸۸۷۵۳۴۰۱ آفریقا ۲۲۰۳۴۴۴۱ اقدسیه ۲۲۶۹۸۲۶۱ اندروزگو ۲۲۴۰۹۵۷۱ پارک ملت ۲۲۰۴۷۹۳۱ مرکز امین حضور ۳۳۵۰۳۵۲۵ انقلاب ۶۶۴۹۷۲۸۰ بازار ۵۵۶۰۴۹۵۵ بهارستان ۳۳۱۱۶۵۶۶ جمهوری ۶۶۴۰۱۴۷۹ حافظ ۶۶۷۰۱۸۱۷ شهید بهشتی ۸۸۴۳۵۷۶۹ شهید مطهری ۳۳۹۳۷۳۹۹ طالقانی ۸۸۰۰۲۵۶۴ جوسه تهران اسلامشهر ۵۶۱۴۹۴۰۰ دماوند ۷۶۳۴۰۳۴۴	جنوب امیریه ۵۵۳۷۵۰۴۱ خراسان ۳۳۵۲۲۱۸۶ فرزانه بخارایی ۵۵۰۵۵۰۱۰ دولت آباد ۳۳۷۶۷۵۱۶ سه راه آذری ۵۵۷۳۳۴۳۵ شوش ۵۵۵۰۰۴۲۴ شهرری ۵۵۹۱۲۶۹ عجیل آباد ۵۵۸۶۳۲۶۲ کارگر جنوبی ۵۵۶۵۱۰۲۴ مولوی ۵۵۸۱۲۴۰۸ مهرآباد ۶۶۲۸۷۶۱۹ نازی آباد ۵۵۰۷۹۴۰۰ وحدت اسلامی ۵۵۸۱۵۵۰۲ یافت آباد ۶۶۶۲۱۹۰۱ بهشت زهرا ۵۹۳۰۱۱۰۱۸۱۹
تلفن پذیرش آگهی	تلفن پذیرش آگهی
شبانہ روزی ۱۸۱۹	شبانہ روزی ۱۸۱۹

● صاحب امتیاز: مؤسسه همشهری
● سردبیر: مهدی علیپور

● دبیر تحریریه: سروش جنبانی
● تحریریه: ابودر چهل امیرانی
رضا نیکنام/نصبیه سجادی/زهرای بلندی
مریم قاسمی/رایحه تیموری

● مدیر هنری: کامران مهرزاده
● صفحه آرایی: محمدرضا محمدی/تاش/علی حسینی/میلاد رفیعی
● فائزه توکلی
● حروفچینی و تصحیح: منیژه خسروآبادی/اعظم آجوربندیان/فهیمة شیرازی

● نشانی: خیابان ولی عصر (عج) نرسیده به پارک وی کوچه تورج پلاک ۱۴ ● کد پستی: ۱۹۶۶۵۳۳۸ ● صندوق پستی: ۴۵۹۵۶-۱۹۶۶۶ ● تلفن: ۲۳۰۲۳۱۰۰ ● دورنگار: ۲۳۰۲۳۴۸۸

هویت

رضا نیکنام

میدان بازار دوم نازی آباد، نماد ایثار و مقاومت

میدان بازار دوم نازی آباد در منطقه ۱۶ تنها یک میدان نیست و اگر بخواهیم از هویت و اصالت آن سخن بگوییم مثنوی هفتاد من کاغذ می شود. میدان بازار دوم نازی آباد با طراحی و معماری منحصربه فرد الگویی ماندگار است که ساکنان از آن به عنوان نماد نازی آباد یاد می کنند. «مجتبی دهبزرگی» دبیر شورایی محله نازی آباد و از یادگاران دفاع مقدس می گوید: «در دوران جنگ تحمیلی میدان بازار دوم نازی آباد میعادگاه حماسه سازان و عاشوراییان بود. بسیاری از شهدای محله مان از همین جا به جبهه اعزام شدند و دیگر بازنگشتند. پدران و مادران بسیاری را می شناسم که در این میدان با فرزندان خود وداع کردند و آنها را با دعا و صلوات راهی جبهه حق علیه باطل کردند، برای همین باید گفت که میدان بازار دوم نازی آباد یادآور دوران حماسه است.» میدان دوم نازی آباد به اندازه بازار نازی آباد قدمت دارد. وقتی صدای اذان مسجد حضرت رسول اکرم (ص) به آسمان بلند می شد بازاریان دست از کار می کشیدند و نماز را اقامه می کردند و دقایقی به راز و نیاز با معبود می پرداختند و آرام آرام به مغازه ها و دکان ها باز می گشتند. هنوز هم کاسبان قدیمی بازار همان رسم قدیم را دنبال می کنند.» نکته دیگری که درباره بازار دوم نازی آباد باید گفت این است که این محل در چند دهه گذشته پاتوق مهمی برای امور خیر خواهانه بوده است. خیران بازار در این محل جمع می شدند و برای خرید جهیزیه برای نوerosان نیازمند و یا دیگر امور نیکوکارانه آستین بالا می زدند. آنها آذوقه و مایحتاج ضروری خانواده های بی بضاعت را تهیه کرده و دور از چشم دیگران به دستشان می رساندند.»

راهنما

زهرابندی

آرامگاهی با معماری بی نظیر

آرامگاه بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران در جنوبی ترین نقطه پایتخت و کنار گلزار شهدای بهشت زهرا (س) قرار دارد. امکانات این مجموعه به خصوص معماری بی نظیر آن، نظر هر بیننده ای را به خود جذب می کند. مجموع گنبد اصلی و ۴ گنبد دیگر، از داخل دارای نماد قوسی و سبک معماری اسلامی است و از بیرون دارای نمای هندسی، ساده و مدرن است. ابعاد حرم مطهر امام خمینی (ره) ۱۲۶ در ۱۲۶ مترمربع است که به ۹ مترمربع ۴۲ در ۴۲ مترمربعی تقسیم شده است. در اطراف شبستان اصلی ۴ صحن وجود دارد. صحن غربی (حاج آقا مصطفی)، شرقی (شهدا) و صحن های شمالی و جنوبی با نام های انقلاب اسلامی و یادگار امام (ره) شناخته می شود. بخش های تجاری هم به دلیل دور بودن مجموعه از شهر در این قسمت ها شکل گرفته تا پاسخگوی زائران باشد. استقرار همه ساختمان ها رو به قبله، مقاومت بسیار بالای سازه های بتونی، وجود موزه مقبره با ۱۵ هزار مترمربع مساحت، پارکینگ، زائرسرا، هتل ۵ ستاره، فروشگاه های زنجیره ای، شهر بازی، شهرک سلامت، وجود بیمارستان مجهز و فوق تخصصی، مجموعه نمایشگاهی شهر آفتاب و... از جمله ویژگی ها و امکانات مهم این مجموعه است که در صحن یا اطراف آن ساخته شده اند.

حرم مطهر امام خمینی (ره) در ضلع جنوبی منطقه ۱۹ و در غرب مجموعه بهشت زهرا (س) مجاور گلزار شهدای انقلاب اسلامی قرار دارد. برای رفتن به حرم مطهر با خودرو شخصی باید از انتهای بزرگراه نواب به بزرگراه شهید کاظمی بروید و از طریق بزرگراه خلیج فارس وارد حرم شوید. استفاده از قطارهای خط یک مترو هم آسان ترین و ارزان ترین راه است که پیشنهاد می شود.

الو محله

بوی نامطبوع سطل های زباله

منطقه ۱۶ نظافت و شست و شوی سطل های زباله در محله جوادی به موقع انجام نمی شود. جنب پل جوادیه مقابل کوچه شهید صالح نیا سطل زباله ای وجود دارد که بوی نامطبوع آن از چندمتر دورتر به مشام رهگذران می رسد و باعث رنجش اهالی می شود.

علی قبادی
ساکن خیابان ۲۰ متری جوادیه

باسخ مسئول یکی از وظایف پیمانکار خدمات شهری رسیدگی به نظافت سطل های مکانیزه زباله است که باید طبق برنامه زمانبندی به طور مرتب انجام شود. در این زمینه به پیمانکار مربوطه تذکر لازم داده می شود.

حامد خداوردی، شهردار ناحیه یک

چاله رها شده کوچه شهید

رضوانی

منطقه ۱۸ چند هفته قبل به دلیل ترکیدگی لوله آب، کوچه شهید رضوانی را حفاری کردند. پس از پایان کار کارگران کوچه را به همان وضع رها کردند و رفتند. از آنجا که این چاله نسبتاً بزرگ است و احتمال دارد برای رهگذران مشکل به وجود آورد خواهشمندیم هرچه زودتر به مرمت آن اقدام کنید.

علی محمدی
ساکن کوچه شهید رضوانی

باسخ مسئول مرمت نوار حفاری شرکت های خدمات رسان از جمله اداره آب و فاضلاب برعهده سازمان مربوطه است، اما از آنجا که شهرداری همیشه به خواسته شهروندان احترام می گذارد، در این زمینه اقدام و در اسرع وقت به این مشکل رسیدگی می کند.

حامد شعاعی، شهردار ناحیه ۲
منطقه ۱۸

جلوگیری از ورود موتورسواران به داخل بوستان ولایت

منطقه ۱۹ در روزهای کرونا بسیاری از شهروندان برای ورزش، مسیر پیاده رو بوستان ولایت را انتخاب می کنند. متأسفانه در این میان برخی موتورسواران با موتورسیکلت خود در مسیر پیاده رو تردد می کنند که امنیت شهروندان را مورد تهدید قرار می دهند. جلوگیری از ورود این افراد یکی از مطالبات مهم ما از مسئولان شهرداری ناحیه یک است.

جمعی از اهالی محل

باسخ مسئول براساس پیام ها و گزارش های اعلام شده برای جلوگیری از ورود موتورسیکلت به داخل بوستان بزرگ ولایت و از سوی دیگر افزایش ایمنی شهروندان، عملیات نصب موانع یو (U) شکل در محل عبور عابران پیاده به اجرا در آمده است.

علی زارعی، رئیس اداره فنی و عمران ناحیه یک منطقه ۱۹

آموزش شهروندی

امید به آینده را در خانواده زنده کنیم

کرونا سبک زندگی همه ما را تغییر داده است و برای گذر از این بحران چاره ای نیست جز پیدا کردن راه حل مناسب. اکنون مهم ترین دغدغه خانواده ها بهبود وضعیت درسی و تضمین سلامت روحی و روانی فرزندان شان است که طبیعی به نظر می رسد. نخستین راهکاری که می تواند ما را در بهبود شرایط تحصیلی فرزندان مان کمک کند پرورش افکار مثبت و سازنده در نهاد خانواده است؛ یعنی باید با اعمال و رفتار

دکتر ناصر مهران پور
روانشناس و استاد دانشگاه

درست و منطقی امید به آینده را در خانواده زنده کنیم و زنده نگه داریم. ما می توانیم در شرایطی که دانش آموزان مجبورند مدت زیادی را در خانه بگذرانند محیطی شاد و پر نشاط برای آنها بسازیم. مثلاً مرور خاطرات شیرین از دوران درس و مدرسه و اتفاقات بامزه آن دوران می تواند برای رسیدن به این هدف به ما کمک کند. از الفاظ و جملات مثبت برای تشویق فرزندان مان استفاده کنیم، حتی اگر در امتحانات آنلاین نتیجه خوبی نمی گیرند یا کار اشتباهی از آنها سر می زند. از سرزنش و مقایسه آنها با دانش آموزان دیگر اجتناب کنیم و با فرزندان خود همراه شویم تا خودشان به اشتباه خود پی ببرند و با انگیزه بیشتری پای کلاس درس بنشینند. برنامه ریزی والدین در دوران کرونا اهمیت زیادی دارد. این کار باعث می شود که پدران و مادران در کنار امور روزمره، مدت زیادی را برای با هم بودن و در میان گذاشتن مسائل و موضوعات مختلف پیدا کنند. پرداختن به مسائل معنوی از جمله نماز، قرائت قرآن و دعا نیز به نوبه خود باعث اعتماد به نفس و نشاط معنوی افراد می شود. تحقیقات روان شناسی نشان داده که افراد مؤمن کمتر دچار اضطراب و نگرانی می شوند و می توانند راحت تر از شرایط بحرانی و دشوار زندگی عبور کنند.

خبر کوتاه

بی خانمان ها را معرفی کنید

شهردار منطقه ۱۷ از شهروندان خواست در صورت مشاهده افراد بی خانمان با سامانه ۱۳۷ تماس بگیرند تا مقدمات انتقال آنها به گرمخانه منطقه فراهم شود. «داود لطفی» با اشاره به کاهش دما و برودت هوای تهران و لزوم رسیدگی به افراد بی خانمان گفت: «شهروندان ساکن در دارالشهدای تهران می توانند پس از مشاهده بی خانمان ها و کارتن خواب ها با سامانه ۱۳۷ یا شماره ۵۵۵۲۳۲۲ تماس بگیرند تا این افراد به گرمخانه منطقه ۱۷ در میدان بهاران، انتهای بلوار دامردان، جنب ترمینال شرکت واحد منتقل شوند.» وی ادامه داد: «در یک ماه گذشته، هر شب گشت های ویژه ای برای جمع آوری بی خانمان ها و اسکان آنها در گرمخانه ها صورت گرفته و با توجه به سرمای اخیر تعداد گشت ها افزایش پیدا کرده است. به همین منظور هر شب یک خودرو ون توسط معاونت اجتماعی و یک خودرو ون دیگر توسط سازمان خدمات اجتماعی شهرداری تهران در حال گشت زنی در منطقه هستند.»

داود لطفی
شهردار منطقه ۱۷